

1. ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΟΙΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΑΥΞΗΘΟΥΝ

Μέσο: KONTRA NEWS

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/01/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/01/2021

Σελίδα: 10

ΣΟΚ ΣΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ: Ποια όρια ηλικίας ενδέχεται να αυξηθούν

Η προοπτική αύξησης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, σε υλοποίηση των συστάσεων του «μνημονίου» Πισσαριδής έχει σπείρει πανικό σε χιλιάδες ασφαλισμένους, οι οποίοι ανησυχούν πως μπορεί να χρειαστούν και άλλα πέντε χρόνια για να συνταξιοδοτηθούν. Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εργασίας μελετάει ήδη την κατάργηση του μεταβατικού καθεστώτος, αλλά και για το διάστημα 2015-2021, όπως και για τη δυνατότητα συνταξιοδότησης είτε στα 62 με 40 έτη είτε στα 67 έτη. Από το υπουργείο Εργασίας, δεν έχει δοθεί καμία πιεστική διαβεβαίωση ότι δεν θα γίνει καμία παρέμβαση στα όρια ηλικίας του μεταβατικού καθεστώτος, αλλά και να δοθεί κάποια σιγή, δεν σημαίνει, πως θα τηρηθεί. Η ανησυχία για το φρένο στις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις που ισχύουν, ως μεταβατικό καθεστώς, εντάθηκε από την έκθεση της Επιτροπής Πισσαριδής όπου αναφέρεται ότι «χρήξη ιδιαίτερης προσοχής» και επισημαίνει ότι «έως το 2022, οι επιλογές πρόωρης συνταξιοδότησης θα έχουν καταργηθεί και θα ισχύει μια γενική ηλικία συνταξιοδότησης των 67 ετών» ή των 62 ετών με εισφορές 40 ετών. Στην ουσία, προαναγγέλλεται επανεξέταση με σκοπό την κατάργηση της δυνατότητας συνταξιοδότησης πριν από το 62ο έτος της ηλικίας, για όσους έχουν συμπληρώσει ορισμένο χρόνο ασφάλισης.

«Κατοχυρωμένα» ή «θμελιωμένα» δικαιώματα
Το πρόβλημα εντοπίζεται στους ασφαλισμένους που έχουν απλά «κατοχυρωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα», δηλαδή, μέχρι την κρίσιμη ημερομηνία για τη λήψη της σύνταξης, πληρούν μόνο μία από τις δύο προϋποθέσεις ήτοι, τα απαιτούμενα έτη ασφάλισης ή την απαιτούμενη ηλικία. Δηλαδή, σε άμεσο κίνδυνο βρίσκονται όσοι έχουν μεν συμπληρώσει τα απαιτούμενα έτη ασφάλισης, αλλά δεν συμπληρώνουν το όριο ηλικίας, αλλά και όσοι έχουν συμπληρώσει την απαιτούμενη ηλικία, αλλά δεν έχουν τα απαιτούμενα χρόνια ασφάλισης, για πλήρη σύνταξη. Μικρότερο κίνδυνο φαίνεται να αντιμετωπίζουν όσοι την κρίσιμη ημερομηνία, θα έχουν «θμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα», δηλαδή έχουν συμπληρωμένα και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και το απαιτούμενο όριο ηλικίας.

Μέχρι και τις 31-12-2021 σύνταξη πριν από τα 62 μπορούν να λάβουν, περίπου 20 κατηγορίες ασφαλισμένων κάνοντας χρήση των ευνοϊκών μεταβατικών διατάξεων, εφόσον δεν αλλάξουν.

Από την 1η-1-2022 οι ευνοϊκές διατάξεις καταργούνται, σύμφωνα με ορισμένους εργατολόγους, ενώ σύμφωνα με άλλους, εξακολουθούν και ισχύουν, για όσους στην πορεία, συμπληρώνουν όρια ηλικίας και χρόνια εργασίας. Σημειώνεται ότι από το 2022 και μετά το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης ανεβαίνει για όλους στα 67 έτη με 15 έτη ασφάλισης και στα 62 με 40 έτη ασφάλισης.

Οι ασφαλισμένοι οι οποίοι μέχρι 31/12/2021 θα έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης δεν θίγονται από τις όποιες νέες ρυθμίσεις και μπορούν να συνταξιοδοτηθούν και μετά την 1/1/2022 οποτεδήποτε, χωρίς κανέναν περιορισμό με βάση τις ευνοϊκές διατάξεις. Όσοι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021 δεν θα έχουν συμπληρώσει το απαιτούμενο όριο ηλικίας και τον χρόνο ασφάλισης, δεν θα μπορούν να συνταξιοδοτηθούν, με βάση τα παλαιά όρια και αναγκαστικά πηγαίνουν με τα νέα όρια.

Στο σημείο αυτό υπάρχει μια διχογνωμία, καθώς η απόφαση του ΙΚΑ (Αριθμ. Πρωτ.:Φ11321/οικ.47523/1570/ΦΕΚ Β' 2311/26-10-2015) αναφέρει ότι: «Σε περίπτωση που το προβλεπόμενο από τους Πίνακες 1 και 2 μεταβατικό όριο ηλικίας συμπληρώνεται μετά την 1.1.2022, η σύνταξη καταβάλλεται κατά το έτος που συμπληρώνεται το νέο αυτό όριο ηλικίας». Δηλαδή, αν το 2022 ο ασφαλισμένος συμπληρώσει 40 χρόνια εργασίας και το 62ο έτος ηλικίας θα μπορεί να λάβει πλήρη σύνταξη και δεν θα περιμένει να πάει στα 67 έτη για να τη λάβει. Επίσης, αν συμπληρώσει το όριο το 2023 θα τη λάβει κανονικά το 2023. Όλα αυτά όμως τελούν υπό επανεξέταση και αναθεώρηση και εντείνουν την ανησυχία.

Τα όρια που αμφισβητούνται

Το μεταβατικό καθεστώς που ισχύει περιγράφεται στην προαναφερόμενη απόφαση του ΙΚΑ του 2015, η οποία δεν έχει αλλάξει και ισχύει ακόμη. Σύμφωνα με αυτή, «τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης λόγω γήρατος των ασφαλισμένων σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίοι μέχρι και την 18.8.2015 δεν είχαν θεμελιώ-

σει δικαίωμα πλήρους ή μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος, αυξάνονται σταδιακά έως την 1.1.2022 σύμφωνα

με τους ακόλουθους Πίνακες 1 και 2 και διαμορφώνονται σε έτη και μήνες ως εξής:

ΠΙΝΑΚΕΣ ΟΡΙΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Πλήρης σύνταξη Από αρχές του νέου έτους 31-12-2015

2015		2016		2017		2018	
Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης
50	55	50	56	50	57	50	58
51	55	51	56	51	57	51	58
52	55	52	56	52	57	52	58
53	55 & 11 μην	53	56 & 9 μην	53	57 & 9 μην	53	58 & 6 μην
54	55 & 11 μην	54	56 & 9 μην	54	57 & 6 μην	54	58 & 6 μην
55	55 & 11 μην	55	56 & 9 μην	55	57 & 6 μην	55	58 & 6 μην
56	56 & 9 μην	56	57 & 6 μην	56	58 & 3 μην	56	59
57	57 & 8 μην	57	58 & 3 μην	57	58 & 11 μην	57	59 & 6 μην
58	58 & 6 μην	58	59	58	59 & 6 μην	58	60
59	59 & 5 μην	59	59 & 9 μην	59	60 & 2 μην	59	60 & 9 μην
60	60 & 3 μην	60	60 & 6 μην	60	60 & 9 μην	60	61
61	61 & 2 μην	61	61 & 3 μην	61	61 & 5 μην	61	61 & 6 μην
62	62	62	62	62	62	62	62

2019		2020		2021		2022	
Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης
50	59	50	60	50	61	50	62
51	59	51	60	51	61	51	62
52	59	52	60	52	61	52	62
53	59 & 5 μην	53	60 & 3 μην	53	61 & 2 μην	53	62
54	59 & 5 μην	54	60 & 3 μην	54	61 & 2 μην	54	62
55	59 & 5 μην	55	60 & 3 μην	55	61 & 2 μην	55	62
56	59 & 9 μην	56	60 & 6 μην	56	61 & 3 μην	56	62
57	60 & 2 μην	57	60 & 9 μην	57	61 & 5 μην	57	62
58	60 & 6 μην	58	61	58	61 & 6 μην	58	62
59	60 & 11 μην	59	61 & 3 μην	59	61 & 9 μην	59	62
60	61 & 3 μην	60	61 & 6 μην	60	61 & 9 μην	60	62
61	61 & 8 μην	61	61 & 9 μην	61	61 & 11 μην	61	62
62	62	62	62	62	62	62	62

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Πλήρης σύνταξη Από αρχές του νέου έτους 31-12-2015

2015		2016		2017		2018	
Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης
50	56	50	56 & 5 μην	50	56 & 5 μην	50	56 & 2 μην
51	55	51	56 & 9 μην	51	56 & 5 μην	51	60 & 2 μην
52	55	52	56 & 9 μην	52	56 & 5 μην	52	60 & 2 μην
53	56 & 8 μην	53	56	53	59 & 6 μην	53	61
54	56 & 8 μην	54	56	54	59 & 6 μην	54	61
55	56 & 8 μην	55	56	55	59 & 6 μην	55	61
56	57 & 5 μην	56	58 & 9 μην	56	60 & 2 μην	56	61 & 6 μην
57	58 & 3 μην	57	59 & 6 μην	57	60 & 9 μην	57	62
58	59 & 2 μην	58	60 & 3 μην	58	61 & 5 μην	58	62 & 9 μην
59	60	59	61	59	62	59	63
60	60 & 11 μην	60	61 & 9 μην	60	62 & 8 μην	60	63 & 6 μην
61	61 & 8 μην	61	62 & 6 μην	61	63 & 3 μην	61	64
62	62 & 6 μην	62	63 & 3 μην	62	63 & 11 μην	62	64 & 6 μην
63	63 & 6 μην	63	64	63	64 & 9 μην	63	65
64	64 & 5 μην	64	64 & 9 μην	64	65 & 2 μην	64	65 & 8 μην
65	65 & 3 μην	65	65 & 6 μην	65	65 & 9 μην	65	66
66	66 & 2 μην	66	66 & 3 μην	66	66 & 5 μην	66	66 & 6 μην
67	67	67	67	67	67	67	67

2019		2020		2021		2022	
Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης
50	61 & 10 μην	60	63 & 7 μην	50	65 & 3 μην	60	67
51	61 & 10 μην	61	63 & 7 μην	51	65 & 3 μην	61	67
52	61 & 10 μην	62	63 & 7 μην	52	65 & 3 μην	62	67
53	62 & 6 μην	63	64	53	65 & 6 μην	63	67
54	62 & 6 μην	64	64	54	65 & 6 μην	64	67
55	62 & 6 μην	65	64	55	65 & 6 μην	65	67
56	62 & 11 μην	66	64 & 3 μην	56	65 & 6 μην	66	67
57	63 & 3 μην	67	64 & 6 μην	57	65 & 6 μην	67	67
58	63 & 8 μην	68	64 & 9 μην	58	65 & 11 μην	68	67
59	64	69	65	59	66	69	67
60	64 & 6 μην	70	65 & 3 μην	60	66 & 2 μην	70	67
61	64 & 9 μην	61	65 & 6 μην	61	66 & 5 μην	61	67
62	65 & 2 μην	62	65 & 9 μην	62	66 & 5 μην	62	67
63	65 & 6 μην	63	66	63	66 & 6 μην	63	67
64	65 & 11 μην	64	66 & 3 μην	64	66 & 9 μην	64	67
65	66 & 3 μην	65	66 & 6 μην	65	66 & 9 μην	65	67
66	66 & 8 μην	66	66 & 9 μην	66	66 & 11 μην	66	67
67	67	67	67	67	67	67	67

Στις περιπτώσεις που τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης έως την έναρξη της ισχύος του ν. 4336/2015 δεν ορίζονταν σε ακέραια έτη, η νέα μεταβατική ηλικία συνταξιοδότησης που αντιστοιχεί στη στήλη «Ηλικία συνταξιοδότησης» των Πινάκων 1 και 2 διαμορφώνεται ως εξής:

Πλήρης σύνταξη Από αρχές του νέου έτους 31-12-2015

2015		2016		2017		2018	
Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης
56,5	37 & 10 μην	56,5	39 & 2 μην	56,5	60 & 5 μην	56,5	61 & 9 μην
58,5	39 & 7 μην	58,5	60 & 6 μην	58,5	61 & 8 μην	58,5	62 & 9 μην
63,5	63 & 11 μην	63,5	64 & 5 μην	63,5	64 & 10 μην	63,5	65 & 3 μην

2019		2020		2021		2022	
Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης	Ηλικία	Χρόνια ασφάλισης
56,5	63 & 1 μην	56,5	64 & 5 μην	56,5	65 & 8 μην	56,5	67
58,5	63 & 10 μην	58,5	64 & 11 μην	58,5	65 & 11 μην	58,5	67
63,5	65 & 8 μην	63,5	66 & 2 μην	63,5	66 & 7 μην	63,5	67

2. ΤΑ 8 SOS ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/01/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/01/2021

Σελίδα: 18

18 | ΕΛΛΑΔΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021

Για πρώτη φορά μετά από περίπου 40 χρόνια από την τελευταία μεγάλη αναμόρφωση του Οικογενειακού Δικαίου, επαναπροσδιορίζεται η φιλοσοφία του νομοθέτη, σε περίπτωση διάστασης μεταξύ γονέων, από τη μονοδιάστατη άσκηση της γονικής μέριμνας επιμέλειας κυρίως από τον έναν γονέα στην από κοινού πλέον άσκηση και από τους δύο γονείς. Καθιερώνεται η αρχή της μη διάκρισης για οποιονδήποτε λόγο μεταξύ των γονέων, καθώς επίσης και η έννοια της γονεϊκής αποξένωσης. Λίγο πριν το υπουργείο Δικαιοσύνης ολοκληρώσει τη σύνταξη του νομοσχεδίου ο «Ε.Τ.» απευθύνθηκε στην εξειδικευμένη νομικό Μάρθα Μαρκάκη για να λύσει απορίες σχετικά με το τι ισχύει έως σήμερα και ποιες αλλαγές έρχονται στην επιμέλεια των τέκνων.

1 Τι είναι η επιμέλεια του ανήλικου παιδιού;

Για να κατανοήσουμε την έννοια της επιμέλειας του ανήλικου παιδιού, χρειάζεται πρώτα να κατανοηθεί η ευρύτερη έννοια της γονικής μέριμνας.

Η γονική μέριμνα αφορά όλες εκείνες τις αποφάσεις που οι γονείς καλούνται και έχουν καθήκον να λάβουν κατά την ανατροφή των παιδιών τους, τα οποία λόγω της ανηλικότητας και ανάλογα κάθε φορά με την ηλικία τους δεν μπορούν να πάρουν μόνο τους για τον εαυτό τους.

Οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι γονείς για τα παιδιά τους είναι καθημερινές και συνεχώς διαφοροποιούμενες, λόγω του ότι οι ανάγκες των παιδιών όσο μεγαλώνουν είναι διαφορετικές.

Οι γονείς καλούνται να αποφασίσουν ποιο θα είναι το όνομα του παιδιού τους, ποιος θα είναι ο παιδίατρός του, ποιος θα αναλάβει τη φύλαξη του όταν εκείνοι εργάζονται, σε μικρότερες ηλικίες ποιο θα είναι το καθημερινό του πρόγραμμα, με ποιο φίλο θα βρεθεί, μεγαλώνοντας σε ποιο σχολείο θα φοιτήσει, ποιες εξωσχολικές δραστηριότητες θα κάνει, στη σημερινή εποχή πόσες ώρες θα επιτρέπεται να παίζει ηλεκτρονικά παιχνίδια, πώς θα αντιμετωπιστεί η χρήση των υπολογιστών και της τεχνολογίας, πότε θα πάρει κινητό τηλέφωνο.

Όπως είναι προφανές ο αριθμός των αποφάσεων που καλούνται να λάβουν οι γονείς για τα παιδιά τους είναι ανεξάντλητος. Όσο μικρότερα είναι τα παιδιά, τόσες περισσότερες αποφάσεις έχουν να λάβουν οι γονείς από κοινού έως ότου αυτά ενηλικιωθούν. Στον νομικό κόσμο η γονική μέριμνα περιλαμβάνει πρώτον την επιμέλεια του ανήλικου τέκνου, δηλαδή την ανατροφή, την επιβλεψη και την εκπαίδευσή του, δεύτερον τη διοίκηση της περιουσίας του και τρίτον την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση.

2 Πώς ασκείται η γονική μέριμνα κατά τη διάρκεια της συμβίωσης των γονέων;

Κατά τη διάρκεια της συμβίωσης, οι γονείς ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα των ανήλικων παιδιών τους. Δηλαδή, οι γονείς έχουν συνεπιμέλεια, συνδιαχείριση και συνεκπροσώπηση των ανήλικων παιδιών τους.

3 Τι συμβαίνει όταν οι γονείς αποφασίζουν να λύσουν τη συμβίωσή τους και το γάμο τους;

Με τη διάσταση ή με τη λύση του γάμου διακόπτεται μιν η έγγραφη συμβίωση των γονέων, αλλά δεν διακόπτεται η γονεϊκή σχέση και η συναρμολογημένη με αυτήν υποχρέωση φροντίδας και ανατροφής των τέκνων. Οι γονείς καλούνται εκ των πραγμάτων, ακόμη και μετά τη διακοπή της έγγραφης συμβίωσης, να συνεχίσουν να συναποφασίζουν για τα σχετικά με την ανατροφή των τέκνων τους ζητήματα.

Η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας ακόμη και μετά τη λύση του γάμου προβλέπεται ήδη στον Αστικό Κώδικα. Δεν υφίσταται νομοθετική

ΣΟΦΙΑ ΣΠΙΓΓΟΥ
sspiggou@e-typos.com

πρόβλεψη ότι μόνη η λύση του γάμου συνεπάγεται αυτόματα και τη διακοπή της κοινής άσκησης της γονικής μέριμνας των ανήλικων τέκνων από τους γονείς.

Αυτό που ορίζεται στον Αστικό μας Κώδικα είναι ότι η γονική μέριμνα μπορεί να ρυθμιστεί διαφορετικά από το δικαστήριο, στις περιπτώσεις που οι γονείς διαφωνούν ως προς την άσκηση της.

Ακόμη, δηλαδή, και με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, όταν οι γονείς συμφωνούν, μπορούν να ρυθμίσουν όπως ακριβώς επιθυμούν την επιμέλεια των παιδιών τους και τον τρόπο που θα συζητηθεί η επικοινωνία των παιδιών με τους γονείς κατά τη διάσταση ή μετά τη λύση του γάμου.

4 Στην πράξη, όμως, έχει παρατηρηθεί ότι 4 στις περισσότερες φορές ανατίθεται στη μητέρα και ο πατέρας διατηρεί το δικαίωμα επικοινωνίας με το παιδί ορισμένες μόνο μέρες του μήνα. Τι ακριβώς συμβαίνει;

Πράγματι, από πολλών ετών η πρακτική των δικαστηρίων είναι να ανατίθεται η επιμέλεια των ανήλικων τέκνων στον ένα γονέα και τις περισσότερες φορές στις μητέρες.

Οι λόγοι που ανατίθεται από το δικαστήριο η επιμέλεια του ανήλικου τέκνου στον ένα γονέα είναι ποικίλοι. Συχνότερα, η συγκρουσιακή σχέση ανάμεσα στους γονείς κρίνεται ότι δεν θα βοηθήσει στην άσκηση της γονικής μέριμνας, διότι η προσωπική αντιπαράθεση θα μεταφύεται σε κάθε απόφαση που αφορά το παιδί, από την πλέον καθημερινή, έως την πλέον σοβαρή.

Η ανάθεση της επιμέλειας τις περισσότερες φορές συγκεκριμένα στη μητέρα βασίζεται περισσότερο στις κοινωνικές συνθήκες που επικρατούσαν και στο πώς είχε διαμορφωθεί το σύστημα της οικογένειας.

Σε κάθε εποχή ο νομοθέτης και εν συνέχεια οι δικαστές, οι εφαρμοστές του δικαίου, καλούνται να σταθμίσουν τις εκάστοτε παραμέτρους και να καταλήξουν στη βέλτιστη λύση. Πρωταρχικός, βέβαια, στόχος παραμένει πάντοτε η διασφάλιση του συμφέροντος των παιδιών.

5 Τον τελευταίο καιρό ακούμε όλο και περισσότερο για συνεπιμέλεια μετά τη λύση του γάμου, για εναλλασσόμενη κατοικία και για ισόχρονη κατανομή του χρόνου των παιδιών με τους γονείς τους. Ποια η σημασία των όρων αυτών;

Εχει επικρατήσει μια παρανόηση το τελευταίο διάστημα. Εχει ταυτιστεί η συνεπιμέλεια των ανήλικων

παιδιών με τη ρύθμιση της επικοινωνίας των τελευταίων με τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένουν μετά τη λύση του γάμου. Τούτο δεν ισχύει.

Η συνεπιμέλεια, όπως αναλυτικά περιγράφηκε ανωτέρω, αφορά στη συνεργασία των γονέων στη λήψη των αποφάσεων για την ανατροφή των παιδιών τους.

Το πώς θα ρυθμιστούν οι γονείς τα ζητήματα που αφορούν στην κατοικία των παιδιών και πότε τα παιδιά θα συναντούν τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένουν μαζί και συγκεκριμένα πόσες ημέρες θα διασκεύονται στην οικία του τελευταίου, είναι μια ακόμη απόφαση που καλούνται εκ των πραγμάτων να λάβουν οι γονείς, όταν αποφασίζουν να διακόψουν την κοινή τους συμβίωση. Η απόφαση αυτή μπορεί να ληφθεί είτε με κοινή συμφωνία των γονέων, είτε με προσφυγή είτε σε διαμεσολάβηση είτε στο δικαστήριο όταν οι γονείς διαφωνούν.

Η εν λόγω απόφαση εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως η ηλικία του παιδιού, η ύπαρξη και άλλων αδελφών, η σχέση του παιδιού με τα αδέρφια του, οι σχολικές του υποχρεώσεις, η καθημερινότητα των γονέων, ο τόπος κατοικίας των γονέων, το ωράριο εργασίας των γονέων κ.ά., οι οποίοι παράγοντες εξετάζονται οδηγούν στη λήψη της κατάλληλης απόφασης σχετικά με το πρόγραμμα των παιδιών. Για παράδειγμα η περίπτωση της οικογένειας που ο ένας γονέας εργάζεται με

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ,
ΠΟΥ ΑΝΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 40 ΧΡΟΝΙΑ**

8 «κλειδιά» για τη νεπιμέλεια τέκνων

Η κ. Μάρθα Μαρκάκη είναι δικηγόρος εξειδικευμένη στο οικογενειακό δίκαιο και στην οικογενειακή διαμεσολάβηση. Είναι διαπιστευμένη διαμεσολαβήτρια σε ασιατικές, οικογενειακές και εμπορικές διαφορές (IMC Canada, ΥΔ), έχει μετακλιμακωθεί στις διαπραγματεύσεις στο Harvard Law School (Program on Negotiation) και έχει διαπιστευτεί ως διαπραγματεύτρια (Harvard Law School, Academy of Professional Negotiators). e-mail: martha.markakis@markakis-antoniou.gr

βάρδιες ή έκει νυχτερινή εργασία είναι πολύ διαφορετική με την περίπτωση που και οι δύο γονείς έχουν πρωινή εργασία.

Κάθε φορά λοιπόν θα πρέπει να εξετάζεται η κάθε οικογένεια ξεχωριστά, ώστε να βρεθεί η βέλτιστη λύση και να παρθεί η απόφαση που πρωτίστως θα αποβλέπει στο συμφέρον του παιδιού.

6 Επικείται τροποποίηση των νομοθετικών ρυθμίσεων για την άσκηση της γονικής μέριμνας. Θα γίνει η συνεπιμέλεια υποχρεωτική;

Στην επιστήμη και στην κοινωνία συζητείται εδώ και πολλά χρόνια η αλλαγή ορισμένων ρυθμίσεων του Οικογενειακού μας Δικαίου.

Ενώ, λοιπόν, μέχρι και σήμερα δεν αποκλείεται νομοθετικά η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, δηλαδή η συνεπιμέλεια, η συνδιαχείριση και η συνεκπροσώπηση των ανήλικων παιδιών από τους γονείς τους ακόμη και μετά τη λύση του γάμου, το μοντέλο αυτό της συνεπιμέλειας, συνδιαχείρισης και συνεκπροσώπησης ελάχιστα επιλεγόταν στην πράξη από τους γονείς ή το δικαστήριο μετά το διαζύγιο.

Η πρόταση της συσταθείσας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής αφορά στην ρητή πλέον αναφορά της συνεπιμέλειας ως τρόπο ρύθμισης της άσκησης της γονικής μέριμνας που θα ισχύει κατά κ-

νών μετά τη διακοπή της συμβίωσης των γονέων. Οι γονείς θα συνεχίζουν να ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα, όπως και κατά τη διάρκεια του γάμου, δηλαδή θα συναποφασίζουν για όλα τα θέματα που αφορούν στο παιδί. Το ίδιο θα ισχύει και για τα παιδιά που έχουν γεννηθεί χωρίς γάμο των γονέων τους.

Το παιδί δεν θα διαμένει πλέον και με τους δύο γονείς, από τη στιγμή που οι γονείς του αποφάσισαν να διακόψουν τη συμβίωσή τους. Κατ' επέκταση θα ρυθμίζεται η επικοινωνία του παιδιού με τον γονέα που δεν διαμένει μαζί με το παιδί. Ο κάθε γονέας θα μπορεί να αποφασίζει μόνος του για τις καθημερινές πράξεις επιμέλειας των παιδιών, όπως ενδεικτικά το καθημερινό πρόγραμμα διατροφής, η ένδυση, το πρόγραμμα του διαβάσματος ή εάν θα συναντήσει κάποιον φίλο του. Όλες οι υπόλοιπες αποφάσεις θα λαμβάνονται από τους γονείς από κοινού.

Η ρητή νομοθετική αναφορά της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας δεν σημαίνει ότι θα πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις. Εάν αποδεικνύεται ότι είναι δυσλειτουργική για την οικογένεια και για τα παιδιά, οι γονείς θα μπορούν πάντοτε να προσφύγουν είτε σε διαμεσολάβηση είτε στο δικαστήριο, ώστε να κριθεί η κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Με τη ρητή νομοθετική καθιέρωση της συνεπιμέλειας κατά τη

διάσταση ή μετά το διαζύγιο δίνεται η ευκαιρία και στους δύο γονείς να εκπληρώσουν τον γονεϊκό τους ρόλο ενώ αποκλείεται το αίσθημα της αποξένωσης του γονέα που δεν έχει την αποκλειστική επιμέλεια του παιδιού.

Ζωηρός είναι ο διάλογος σχετικά με το εάν πρέπει να καθιερωθεί κάποιος ελάχιστος χρόνος επικοινωνίας του παιδιού με τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένει μαζί.

Ο νομοθέτης καλείται να καταλήξει σε νομοθετικές λύσεις, οι οποίες θα δημιουργήσουν ένα προστατευτικό πλέγμα για όσο το δυνατόν περισσότερες περιπτώσεις που θα ανακύψουν στην κοινωνική πραγματικότητα και χρήζουν ρύθμισης. Η περιοριστική εξειδίκευση, ιδίως αόριστων νομικών εννοιών, ενίοτε φέρει τα αντίθετα αποτελέσματα. Ενδέχεται να οδηγήσει στο να μείνουν αρρυθμιστες αρκετές περιπτώσεις. Στις οικογενειακές δε υποθέσεις, αυτό σημαίνει ότι θα μείνει απροστάτευτο το πολύτιμο υποκείμενο δικαίου, το παιδί.

Η κάθε οικογένεια είναι πολύ ξεχωριστή σαν σύστημα, οπότε χρειάζεται να δίνεται μεν η γενική κατεύθυνση, αλλά να αφήνεται χώρος ώστε να μπορούν να κριθούν, εφόσον απαιτηθεί, επιμέρους προϋποθέσεις στην πράξη με τη βοήθεια των κατάλληλα εκπαιδευμένων επαγγελματιών και ενός ευρύτερου συστήματος που στηρίζει την οικογένεια.

7 Οι γονείς μπορούν να ζητούν βοήθεια όταν δεν μπορούν να συμφωνήσουν σε ζητήματα που αφορούν στην ανατροφή των παιδιών. Πώς ακριβώς βοηθά τους γονείς ο οικογενειακός διαμεσολαβητής;

Ο διαμεσολαβητής είναι ένα ουδέτερο πρόσωπο που βοηθά τους γονείς να διαπραγματευτούν εποικοδομητικά, ώστε να μπορέσουν να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά μεταξύ τους και να εκφράσουν τα ζητήματα που τους απασχολούν με τρόπο που ο άλλος γονέας μπορεί να τα ακούσει.

Στην οικογενειακή διαμεσολάβηση συζητούνται αναλυτικά όλα τα θέματα που επιθυμούν οι γονείς να συζητήσουν και αφορούν στην κοινή ανατροφή των παιδιών.

Η συνεργασία ανάμεσα στους γονείς δεν μπορεί να επιβληθεί, αλλά πρέπει να καλλιεργηθεί. Στο περιβάλλον της διαμεσολάβησης καλλιεργείται η συνεργασία ανάμεσα στους γονείς. Οι γονείς αποκτούν τον πρωταγωνιστικό ρόλο. Στόχος είναι εν τέλει να καταφέρουν να αποφασίσουν οι ίδιοι για τα παιδιά τους και να συνταχθεί ένα αναλυτικό σχέδιο ανατροφής το οποίο θα περιλαμβάνει όλες τις αποφάσεις τους, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες να εμφανιστούν απρόοπτες διαφωνίες κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας.

8 Πότε πρέπει οι γονείς να απευθυνθούν σε οικογενειακό διαμεσολαβητή;

Οι γονείς μπορούν να ζητήσουν βοήθεια από το διαμεσολαβητή όταν διαφωνούν σχετικά με ζητήματα που αφορούν στην ανατροφή των παιδιών τους και στην άσκηση της γονικής μέριμνας και επιθυμούν να βρουν μια κοινή αποδεκτή λύση με τον άλλο γονέα.

Τούτο μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε φάση της γονεϊκής σχέσης. Είτε δηλαδή κατά τη διάρκεια του γάμου είτε όταν οι γονείς αποφασίζουν να διακόψουν την κοινή τους συμβίωση είτε μετά τη λύση του γάμου.

Η ανάγκη να ληφθούν κοινές αποφάσεις για τα παιδιά δεν συνδέεται με το καθεστώς της συντροφικής σχέσης των γονέων. Από τη στιγμή που το ζευγάρι αποκατά το πρώτο του παιδί, ξεκινά το ταξίδι της γονεϊκότητας, της κοινής ανατροφής και του μεγαλώματος ευτυχισμένων παιδιών που στη συνέχεια θα γίνουν ισορροπημένοι ενήλικες. ■